

SCRIABINE, SKRIABIN, SKRJABINE of SKRJABIN?

Wil je er zeker van zijn dat je de naam van een Rus op de juiste manier uitspreekt, vraag het dan aan de persoon zelf. Het blijkt dat in de verschillende delen van de U.S.S.R. minder bekende namen verschillend uitgesproken kunnen worden, d.w.z. dat ook veel Russen zich in een accent kunnen vergissen...

Een ander probleem doet zich voor wanneer Russische namen in onze (Latijnse) lettertekens worden overgezet. Bij het "vertalen" van Russische namen uit het Cyrillisch in een

1)	2)	3)	4)
А	а	а	а
Б	б	б	б
В	в	в	в
Г	г	g	g
Д	д	d	d
Е	е	je/e	e
Ё	ё	jo	ë
Ж	ж	zj	ž
З	з	z	z
И	и	i	i
Й	й	j	j
К	к	k	k
Л	л	l	l
М	м	m	m
Н	н	n	n
О	о	o	o
П	п	p	p
Р	р	r	r
С	с	s	s
Т	т	t	t
У	у	oe	u
Ф	ф	f	f
Х	х	ch	x of ch
Ц	ц	ts	c
Ч	ч	tsj	č
Ш	ш	sj	š
Щ	щ	sjsj	šc
Ъ	ъ		"
Ы	ы	y	y
Ь	ь	(j)	'
Э	э	e	è of é
Ю	ю	joe	ju
Я	я	ja	ja

evenals op die plaats een i te laten klinken.

Volgens de Nederlandse (populaire) transcriptie schrijft men voor:

АЛЕКСАНДР НИКОЛАЕВИЧ СКРЯБИН

West-Europese taal, blijkt steeds weer hoeveel verschillende schrijfwijzen er gehanteerd worden. De vertalers die direct uit het Russisch vertalen weten met de schrijfwijze doorgaans wel raad. De meeste "fouten" worden gemaakt door diegenen, die de oorspronkelijke Russische tekst vertalen via een Franse, Duitse of Engelse vertaling; op zich zelf geen gelukkige omweg.

Voor het transcriberen van Russische letters zijn verschillende regels opgesteld. Zo bestaat er bijvoorbeeld een Nederlandse, een Franse, een Duitse en een Engelse transcriptie. Verder bestaan nog een wetenschappelijke transcriptie (ook wel bibliotheek-transcriptie genoemd) en een transcriptie van de Library of Congress. Het komt nogal eens voor dat de regels door elkaar worden gebruikt of niet consequent volgehouden. Wie voor een zo groot mogelijk taalgebied verantwoord wil schrijven, komt het best uit de voeten met de wetenschappelijke transcriptie (zie kolom 4 hieronder).

Kolom 1 bevat Cyrillische hoofdlettertekens, kolom 2 de kleine lettertekens ervan. Kolom 3 bevat de nederlandse transcriptie en kolom 4 de wetenschappelijke.

SKRJABIN

Volgens de Nederlandse, de Duitse en de wetenschappelijke transcriptie is er voor de Russische naam СКРЯБИН maar één schrijfwijze de juiste: SKRJABIN, met een k en een j. Zelfs de Franse transcriptie schrijft een K voor een K en géén C!

Degenen die de grootste verwarring in de schrijfwijze van de naam Skrjabin hebben veroorzaakt, waren de muziekuitgever Belaieff en de componist zelf. Zoals dat ten tijde van Skrjabin gebruik was in de hogere Russische kringen, werd er naast het Russisch ook Frans gesproken. Bij zijn reizen naar West-Europa signeerde Skrjabin op zijn eigen verfranste manier met "A. Scriabine". Om die reden hebben veel schrijvers over deze componist diens eigen onjuiste schrijfwijze gehanteerd. Skrjabin wist uiteraard niets van transcriptie-lijsten; hij volgde op zijn manier de Franse fonetiek. Inderdaad is de Russische letter Я volgens de Franse transcriptie 'ia' en volgens de Nederlandse transcriptie en fonetiek 'ja'. De fout is dus begrijpelijk namelijk in de Franse fonetiek zou de schrijfwijze 'ja' niet de juiste klank hebben benaderd...

Eén ding is zeker: het is onzin om in het Nederlandse of Duitse taalgebied 'Skrjabin' met een i te schrijven in plaats van met een j,

Aleksandr Nikolajevitsj Skrjabin, en volgens de wetenschappelijke transcriptie: Aleksandr Nikolaevic Skrjabin.

Elbert van Zoeren.